

За який період контролюючі органи можуть проводити документальну перевірку СГ?

ЗІР, категорія 136.01

Відповідно до п.п. 20.1.4 п. 20.1 ст. 20 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) контролюючі органи мають право проводити відповідно до законодавства перевірки і звірки платників податків (крім Національного банку України), у тому числі після проведення процедур митного контролю та/або митного оформлення.

Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, визначених у п. 44.1 ст. 44 ПКУ, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, не менш як 1095 днів (2555 днів – для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до ст. 39 ПКУ) з дня подання податкової звітності, для складення якої використовуються зазначені документи, а в разі її неподання – з передбаченого ПКУ граничного терміну подання такої звітності (п. 44.3 ст. 44 ПКУ).

Згідно з п. 102.1 ст. 102 ПКУ контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених ПКУ, не пізніше закінчення 1095 дня (2555 дня у разі проведення перевірки контрольованої операції відповідно до ст. 39 ПКУ), що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, визначеної п. 133.4 ст. 133 ПКУ, та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, – за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку контролюючий орган не визначає суму грошових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого грошового зобов'язання (в тому числі від нарахованої пені), а спір стосовно такої декларації та/або податкового повідомлення не підлягає розгляду в адміністративному або судовому порядку.

У разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до податкової декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань за такою податковою декларацією протягом 1095 днів з дня подання уточнюючого розрахунку.

З метою дотримання вимог, визначених у ст. 79, 81 ПКУ, при зазначенні у наказі про проведення документальної перевірки, періоду діяльності, який буде перевірятися, необхідно враховувати обмеження, встановлені п. 102.1 ст. 102 ПКУ.

Водночас п. 102.2 ст. 102 ПКУ визначено, що грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без дотримання строку давності, визначеного в абзаці першому п. 102.1 ст. 102 ПКУ, якщо:

- податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання, не було подано;
- посадову особу платника податків (фізичну особу – платника податків) засуджено за ухилення від сплати зазначеного грошового зобов'язання або у кримінальному провадженні винесено рішення про його закриття з нереабілітуючих підстав, яке набрало законної сили.

Крім того, відповідно до п. 102.3 ст.102 ПКУ відлік строку давності зупиняється на будь-який період, протягом якого контролюючому органу згідно з рішенням суду заборонено проводити перевірку платника податків або платник податків перебуває поза межами України, якщо таке перебування є безперервним та дорівнює чи є більшим за 183 дні.

Якщо обчислення граничних строків визначення грошових зобов'язань здійснюється з урахуванням дати прийняття податкового повідомлення-рішення, прийнятого за результатами перевірки, то з метою дотримання строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ, період, який може бути охоплений перевіркою, обчислюється з урахуванням дати початку перевірки, зазначеної у наказі про проведення перевірки.

Одночасно слід враховувати, що частиною шістнадцятою ст. 25 Закону України 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями встановлено, що строк давності щодо нарахування, застосування та стягнення сум недоїмки, штрафів та нарахованої пені не застосовується.

Документальною перевіркою в частині правильності обчислення, повноти та своєчасності сплати єдиного внеску охоплюється період з 1 січня 2011 року або період, що настає за періодом, охопленим попередньою перевіркою із зазначеного питання.

Крім того слід зазначити, що документальна позапланова перевірка платника податків проводиться, зокрема відповідно до п.п. 78.1.11 п. 78.1 ст. 78 ПКУ у разі отримання судового рішення суду (слідчого судді) про призначення перевірки. При цьому ст. 129 прим. 1 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР із змінами та доповненнями встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання.

Отже, при плануванні, організації та проведенні документальних перевірок контролюючі органи враховують строки давності, визначені п. 102.1 ст. 102 ПКУ, які поширюються також на період, який може бути охоплений перевіркою, крім перевірок в частині правильності обчислення, повноти та своєчасності сплати єдиного внеску.

При цьому, при плануванні, організації, проведенні перевірок, нарахуванні за їх результатами грошових зобов'язань передбачено виключення щодо дотримання строків давності, визначених п. 102.1 ст. 102 ПКУ:

- наявні обставини, передбачені п. 102.2 ст. 102 ПКУ, у т.ч. якщо платником не подано податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання;
- перевірки, які проводяться згідно з судовими рішеннями суду (слідчого судді) про призначення перевірки, винесені ними за кримінальними справами (за період, зазначений у рішенні).

При плануванні, організації та проведенні перевірок з питань або в частині правильності обчислення, повноти та своєчасності сплати єдиного внеску перевіркою охоплюється період з 1 січня 2011 року або період, що настає за періодом, охопленим попередньою перевіркою із зазначеного питання.

У разі проведення перевірок з питань дотримання податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДФС, а також визначення за їх результатами суми грошових зобов'язань платника податків у випадках, коли ПКУ не передбачено подання декларації, застосування строків давності повинно здійснюватись з урахуванням терміну позовної давності – 1095 днів (2555 днів у разі проведення перевірки контрольованої операції відповідно до ст. 39 ПКУ).